

הלא אמרתי לך מראש כי ההתחכמות, שקול הדעת והסברה בתורה אינם מוליכים אל רצון האלוהי, - כי אם אין הדבר כן, הרי מאמיני השנייתי ומאמיני קדמות העולם ובעלי האמונה ברוחות הכוכבים, והמתבודדים בקהרים, והשורפים בניהם באש בקרבן לאלהיהם, - כלם משתדלים להניח לקרבת אלהים! אולם בקר אמרתי כי אין להתקרב אל האלוהי כי אם על ידי מצוות האלוהי בעצמך, כי הוא ית' לבדו יודע שעוונך ומנוחן חמנו ומקומן וכל הקשור בחיובים האלה, אשר רק בהשלמת כלם ירצה האדם לפני האלוהי ונדבק בענין האלוהי.

וכן שעור המעשים

שהאמה היתה צריכה לעשותם למען יחול בה הענין האלוהי אינו כי אם בידי האלוהי, - ואת השעור והערך הנה אין ללמד כי אם מפיו, ואין להתחכם נגד דבר האלוהי, - כמה שנאמר: „אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'". מה היא אפוא התבונה, בה עלינו לאחוז, לפי דעתך, למען נדמה לאבותינו ולא נתחכם גם אנתנו כנגד התורה?

אין דרך להניח לזה כי אם על ידי מסירת דברי התורה ומעשי מצוותיה, ובתנאי שימצא אחד נאמן בעיני בני דורו שימסר דברים ומעשים אלו לדור אחר ולקהל רב, מסרת אשר לא תתכן בה הסכמת רמאות.

רק בדרך כזאת נמסרה התורה, לכל פרטיה ולפרושיה בעל פה או בכתב, תמימה מימי משה.

(הצגת תלמוד בבלי עירוב פ"ג)

אין לקרב אפוא אל האלוהי ית' כי אם על ידי מצות האלוהי ית', ואין מבוא לידיעת מצות האלוהי כי אם בדרך הנבואה, לא על ידי הקש ולא על ידי סברה, כי בינינו לבין המצוות הנה אין קשר כי אם על ידי הקבלה האמתית. והנה האנשים אשר מסרו לנו בקבלה את המצוות הנה לא יחידים היו, כי אם קהל רב, כלם תכמים גדולים, אשר קבלו מן הנביאים, ובהעדר הנבואה - קבלו מנושאי התורה, ה' פהגנים' ו'ה' לנים' ו'שבעים ו'גנים', ומימי משה לא הפסקה הקבלה ביישראל מעולם.

(ע"פ ר"ט 10510)

א כלשם שאדם מצוה בכבוד אביו וביראתו כף הוא ח"ב בכבוד רבו ויראתו יתר מאביו. שאביו מביאו לתני העולם הנה ורבו שלמדו חכמה מביאו לתני העולם הבא. ראה אבדת אביו ואבדת רבו של רבו קודמת לשל אביו. אביו ורבו נושאים במשא מניח את של רבו ואחר כך של אביו. אביו ורבו שבוים בשביה פודה את רבו ואחר כך פודה את אביו. ואם הנה אביו תלמיד-חכם פודה את אביו תחלה. אכן אם היה אביו תלמיד-חכם אף-על-פי שאינו שקיל כנגד רבו משיב אבדתו ואחר כך משיב אבדת רבו. ואין לך כבוד גדול מכבוד הרב ולא מורא ממורא הרב. אמרו חכמים, מורא רבך כמורא שמים. לפיכך אמרו, כל החולק על רבו כחולק על השכינה. שנאמר, בהצתם על-ידי, וכל העושה מריבה עם רבו כעושה מריבה עם השכינה. שנאמר, אשר-רכבו בני-ישראל את-ידי והקדש בם, וכל המתרעם על רבו כמתרעם על ה'. שנאמר, לא-עלינו תלונתכם פי על-ידי, וכל המהרהר אחר רבו כאלו מהרהר אחר שכינה. שנאמר, הדבר העם באלהים ובמשה:

(הצגת תלמוד בבלי עירוב פ"ג)

ט דברי תורה נמשלו כמים. שנאמר, הוי כל-צמא לכו למים. לומר לך מה מים אינם מתכנסין במקום מדרון אלא נחלין מעליו ומתקבצים במקום אשר אין כף דברי תורה אינם נמצאים בגפי הרוח ולא בלב כל גבה-לב אלא בדכא ושפל-רוח שמתאבק בעפר

הצגת תלמוד בבלי עירוב פ"ג

(הצגת תלמוד בבלי עירוב פ"ג)

ב נמצות-עשה להדבק בחכמים ותלמידיהם כדי ללמד ממעשיהם. כענין שנאמר, ובו תדבק. וכי אמר לך לך להדבק בשכינה? אלא כף אמרו חכמים בפרוש מצוה זו הדבק בחכמים ותלמידיהם. לפיכך צריך אדם להשתדל שישא בת תלמיד-חכם ושיא בתו לתלמיד-חכם ולאכל ולשתות עם תלמיד-חכמים ולעשות פרקמטיא לתלמיד-חכם ולהתחבר להן בכל מיני חבור. שנאמר, ולדבקה-בו. וכן צו חכמים ואמרו, והני מתאבק בעפר ונליהם ושותה בצמא את דברייהם:

(הצגת תלמוד בבלי עירוב פ"ג)